

TRƯỜNG ĐẠI HỌC VĂN HÓA HÀ NỘI
KHOA XUẤT BẢN – PHÁT HÀNH

HOẠT ĐỘNG PHÁT HÀNH SÁCH GIÁO DỤC
CỦA NXB GIÁO DỤC TẠI HÀ NỘI TRONG
HAI NĂM 2009- 2010

KHÓA LUẬN TỐT NGHIỆP

Giảng viên hướng dẫn : PGS.TS Nguyễn Thị Lan Thanh

Sinh viên thực hiện : Trần Thị Thu Giang

HÀ NỘI – 2011

MỤC LỤC

DANH MỤC SƠ ĐỒ, BẢNG BIỂU.....	1
DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT	2
LỜI MỞ ĐẦU	3
Mục đích nghiên cứu	4
Nhiệm vụ nghiên cứu.....	4
Đối tượng và phạm vi nghiên cứu	5
Phương pháp nghiên cứu.	5
Đóng góp của khóa luận.	5
Bố cục của khóa luận	6
CHƯƠNG 1: NHẬN THỨC CHUNG VỀ SÁCH GIÁO DỤC VÀ VAI TRÒ CỦA HOẠT ĐỘNG PHÁT HÀNH SÁCH GIÁO DỤC Ở VIỆT NAM HIỆN NAY	7
1.1. Nhận thức chung về sách giáo dục	7
1.1.1. Khái niệm	7
1.1.2. Đặc điểm.....	12
1.1.3. Phân loại.....	15
1.1.4. Ý nghĩa của sách giáo dục.....	16
1.2. Nội dung cơ bản của hoạt động phát hành sách giáo dục	17
1.2.1. Nghiên cứu nhu cầu và thị trường sách giáo dục	17
1.2.2. Xúc tiến quảng cáo tuyên truyền giới thiệu sách giáo dục.....	20
1.2.3. Thiết lập kênh phân phối sách giáo dục	21
1.2.4. Bán hàng trực tiếp:	21
1.3. Vai trò của hoạt động phát hành Sách giáo dục	22
1.3.1. Vai trò đối với việc nâng cao chất lượng giáo dục- đào tạo	22
1.3.2. Vai trò đối với nhà xuất bản Giáo dục	24

CHƯƠNG 2: KHẢO SÁT HOẠT ĐỘNG PHÁT HÀNH SÁCH GIÁO DỤC CỦA NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC TẠI HÀ NỘI TRONG HAI NĂM 2009 - 2010	26
2.1. Khái quát về nhà xuất bản giáo dục tại Hà Nội	26
2.1.1. Vài nét về mô hình tổ chức của NXBGDVN	26
2.1.2. Quá trình thành lập và chức năng nhiệm vụ của NXBGDHN	29
2.2. Tình hình phát triển công tác giáo dục - đào tạo và thực trạng nhu cầu về sách giáo dục	31
2.2.1. Tình hình phát triển công tác giáo dục và đào tạo	31
2.2.2. Thực trạng nhu cầu về sách giáo dục	34
2.3. Thực trạng hoạt động phát hành sách giáo dục của nhà xuất bản Giáo dục tại Hà Nội trong 2 năm 2009-2010	36
2.3.1. Định hướng chiến lược của nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam về xuất bản - phát hành sách giáo dục	36
2.3.2. Công tác nghiên cứu nhu cầu thị trường sách giáo dục	39
2.3.3. Hoạt động xuất bản – phát hành Sách giáo dục của nhà xuất bản Giáo dục tại Hà Nội	44
2.3.4. Kênh phân phối sách giáo dục của nhà xuất bản Giáo dục	54
2.3.5. Các hình thức tổ chức tiêu thụ và các biện pháp xúc tiến tiêu thụ sách giáo dục	60
2.4. Một số nhận xét về hiệu quả của hoạt động phát hành sách giáo dục của nhà xuất bản Giáo dục tại Hà Nội trong hai năm 2009 – 2010	65
2.4.1. Những ưu điểm của hoạt động:	67
2.4.2. Khó khăn và những tồn tại	72
2.4.3. Nguyên nhân của những tồn tại trên	74

CHƯƠNG 3: ĐỀ XUẤT CÁC GIẢI PHÁP NHẪM NÂNG CAO HIỆU QUẢ HOẠT ĐỘNG PHÁT HÀNH SÁCH GIÁO DỤC CỦA NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC TẠI HÀ NỘI	76
3.1. Định hướng của nhà xuất bản Giáo dục tại Hà Nội về xuất bản – phát hành sách giáo dục cho năm học 2011 – 2012	76
3.2. Một số giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả hoạt động phát hành sách giáo dục của nhà xuất bản Giáo dục tại Hà Nội	80
3.2.1. Về phía Nhà nước.....	80
3.2.2. Về phía nhà xuất bản Giáo dục Hà Nội	83
KẾT LUẬN	92
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	94
PHỤ LỤC	96

LỜI MỞ ĐẦU

Đất nước Việt Nam của chúng ta đang trong quá trình hội nhập và giao lưu toàn cầu hóa ngày càng mạnh mẽ. Trước xu hướng toàn cầu hóa đặt quyền lực kinh tế đáng kể cho các tập đoàn lớn, song lại nảy sinh đòi hỏi Nhà nước phải chi phối mạnh mẽ hơn về chính trị, công nghệ và nhất là giáo dục. Giáo dục góp phần tạo ra nguồn lực cho sự phát triển kinh tế, tăng cường liên kết xã hội nhằm giữ gìn bản sắc dân tộc trước áp lực của toàn cầu hóa. Nghị quyết hội nghị lần thứ II Ban chấp hành Trung ương khoá VIII đã nhấn mạnh: “Thực sự coi giáo dục - đào tạo là quốc sách hàng đầu”.

Nhận thức sâu sắc giáo dục - đào tạo cùng với khoa học công nghệ là nhân tố quyết định tăng trưởng kinh tế và phát triển xã hội. Đầu tư cho giáo dục - đào tạo là đầu tư cho sự phát triển. Hiện nay vấn đề đào tạo trên ghế nhà trường đối với thế hệ trẻ là một trong những nhiệm vụ quan trọng được chính phủ đặt lên hàng đầu bởi thế hệ trẻ là hạt giống, là “hiền tài”, là “nguyên khí quốc gia”. Trên tinh thần đó, bên cạnh việc đổi mới nội dung chương trình và phương pháp dạy - học thì công tác xuất bản phát hành sách giáo dục cũng là vấn đề đang được nhà nước và toàn xã hội quan tâm. Đây là điều kiện căn bản trong quá trình chúng ta đổi mới chất lượng giáo dục và đào tạo.

Nhà xuất bản giáo dục Việt Nam là một doanh nghiệp Nhà nước trực thuộc Bộ Giáo dục & Đào tạo. Bên cạnh các khâu nghiệp vụ về tổ chức biên soạn, biên tập, in ấn, NXBGD còn là đơn vị tổng phát hành các loại sách giáo khoa và các xuất bản phẩm giáo dục khác phục vụ giảng dạy, học tập của các ngành học, bậc học trong toàn quốc; đồng thời giúp Bộ Giáo dục & Đào tạo chỉ đạo công tác phát hành sách và Thư viện trường học.

Là đơn vị duy nhất được nhà nước giao việc xuất bản SGK, do vậy công tác xuất bản SGK của NXBGD là độc quyền. Bên cạnh đó, với mạng

lưới phát hành rộng khắp NXBGD cũng chi phối phần lớn các hệ thống phân phối sách tham khảo trong cả nước. Song trong những năm qua mặt hàng sách giáo dục do NXB GD phát hành vẫn chưa đáp ứng được một cách tốt nhất nhu cầu học tập, giảng dạy của giáo viên, học sinh và những người sử dụng sách nói chung. Điều này phải chăng nói lên thực trạng công tác xuất bản – phát hành sách giáo dục của NXBGD vẫn còn tồn tại nhiều hạn chế cần phải khắc phục.

Hiện nay, NXBGDVN đã thành lập một hệ thống các đơn vị thành viên tổ chức theo mô hình “Công ty mẹ - công ty con” nhằm cụ thể hóa chức năng, nhiệm vụ của mình. Theo đó, các đơn vị trực thuộc NXBGDVN cùng tham gia vào công tác biên tập, in ấn và phát hành sách giáo dục, được phân bổ theo từng vùng, miền, địa phương trong cả nước. NXBGD tại Hà Nội là đầu mối phối hợp việc tổ chức bản thảo, biên tập, sản xuất kinh doanh của các đơn vị thành viên NXBGDVN khu vực phía Bắc, là cánh tay nối dài của cơ quan văn phòng NXBGDVN về các lĩnh vực in- phát hành, thư viện trường học và các công tác khác.

Với mục đích nghiên cứu khảo sát hoạt động phát hành sách của NXBGDVN trong thời gian từ 2009- 2010 để làm rõ thực trạng nêu trên, tuy nhiên trong thời gian có hạn không thể khảo sát toàn bộ hoạt động của NXBGDVN mà chỉ trong một phạm vi đó là nhà xuất bản giáo dục Hà Nội. Em xin lựa chọn đề tài: “ **Hoạt động phát hành sách giáo dục của NXB Giáo dục tại Hà Nội trong hai năm 2009- 2010**” làm khóa luận của mình. Em hi vọng kết quả nghiên cứu của mình sẽ là tiếng nói góp phần nhỏ bé vào việc đẩy mạnh hiệu quả phát hành sách giáo dục của NXBGD tại Hà Nội cũng như NXBGDVN trong những năm tiếp theo.

❖ **Mục đích nghiên cứu**

Mục đích chính của đề tài là nghiên cứu, khảo sát hoạt động phát hành sách giáo dục của NXBGD tại Hà Nội trong 2 năm 2009- 2010. Trên cơ sở đó đề ra các giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả hoạt động phát hành sách giáo dục của NXBGD Hà Nội trong những năm tiếp theo.

❖ **Nhiệm vụ nghiên cứu**

Đề tài đi vào giải quyết 3 nhiệm vụ cơ bản sau:

- Các vấn đề lý luận về sách giáo dục và vai trò của của hoạt động phát hành sách giáo dục ở Việt Nam hiện nay
- Khảo sát thực tiễn hoạt động phát hành sách giáo dục tại NXBGD tại Hà Nội trong hai năm 2009-2010
- Đề ra các giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả hoạt động phát hành sách giáo dục của NXBGD Hà Nội trong những năm tiếp theo.

❖ **Đối tượng và phạm vi nghiên cứu**

- Đối tượng của khóa luận là hoạt động phát hành sách giáo dục cụ thể là phát hành sách giáo khoa và sách tham khảo của NXBGD Hà Nội.
- Phạm vi nghiên cứu tập trung vào hoạt động phát hành sách tại NXBGD tại Hà Nội trong hai năm 2009-2010

❖ **Phương pháp nghiên cứu.**

Trong khoá luận sử dụng các phương pháp nghiên cứu sau:

1. Phương pháp nghiên cứu tài liệu
2. Phương pháp thống kê
3. Phương pháp so sánh
4. Phương pháp phân tích
5. Phương pháp tổng hợp

❖ **Đóng góp của khóa luận.**

- Về mặt lý luận: Khóa luận đã khẳng định được tầm quan trọng và giá trị thiết thực của công tác phát hành SGK trong thời kỳ hiện nay. Hơn nữa, khóa luận còn giúp chúng ta hiểu được quy trình nghiệp vụ phát hành SGK và STK tại NXBGD nói riêng và ở Việt Nam nói chung

- Về mặt thực tiễn: Khóa luận đã phản ánh được thực trạng hoạt động phát hành SGK của NXBGD tại Hà Nội trong hai năm trở lại đây; Đánh giá những ưu điểm, hạn chế và đưa ra những giải pháp nhằm giúp NXBGD phát huy những lợi thế của mình, đồng thời khắc phục những hạn chế để hoạt động phát hành sách ngày một phát triển hiệu quả hơn, phục vụ sự nghiệp giáo dục - đào tạo trong thời kì công nghiệp hóa – hiện đại hóa đất nước.

❖ **Bố cục của khóa luận**

Ngoài phần mở đầu, kết luận, danh mục tài liệu tham khảo, khóa luận bao gồm 3 chương:

Chương 1: Nhận thức chung về sách giáo dục và vai trò của của hoạt động phát hành sách giáo dục ở Việt Nam hiện nay

Chương 2: Khảo sát hoạt động phát hành sách giáo dục của nhà xuất bản Giáo dục tại Hà Nội trong 2 năm 2009 – 2010

Chương 3: Đề xuất các giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả hoạt động phát hành sách giáo dục của nhà xuất bản giáo dục tại Hà Nội

DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Bộ Giáo dục và đào tạo(2008), *Dự thảo chiến lược phát triển giáo dục Việt Nam giai đoạn 2009-2020 lần thứ 14*, Hà Nội
2. Bộ giáo dục và đào tạo(2008), *Sử dụng sách giáo khoa phổ thông và tài liệu giảng dạy, học tập*, Hà Nội
3. Bộ giáo dục và đào tạo(2009), *Số liệu thống kê giáo dục trong các năm học 2007-2008 và 2008-2009*, Hà Nội
4. Cục xuất bản (2009), *Quy hoạch phát triển ngành xuất bản, phát hành sách đến năm 2010*, Hà Nội
5. Nhà xuất bản giáo dục Việt Nam(2008), *NXBGD- 50 năm xây dựng và phát triển 1957- 2007*, Hà Nội
6. Nhà xuất bản giáo dục Việt Nam (2009), *Báo cáo tổng kết công tác sách và thiết bị trường học năm 2009*, Hà Nội
7. Nhà xuất bản giáo dục Hà Nội (2011), *Nhà xuất bản giáo dục tại Hà Nội -5 năm thành lập và 53 năm truyền thống*, Hà Nội
8. Nhà xuất bản giáo dục Việt Nam(2009), *Kết quả điều tra sách giáo khoa đầu năm học 2009-2010*, Hà Nội
9. Nhà xuất bản giáo dục Việt Nam(2008), *Những hình ảnh hoạt động của NXBGD 2002-2007*, Hà Nội
10. Nhà xuất bản giáo dục Việt Nam(2008), *Hệ thống văn bản chỉ đạo công tác phát hành sách phục vụ năm học 2008-2009 các tỉnh, thành phố phía Bắc*, Hà Nội
11. Nhà xuất bản giáo dục Việt Nam(2011), *Kế hoạch phát hành sách giáo khoa Miền Bắc năm 2011- phục vụ năm học 2011-2012*, Hà Nội

12. Tổng cục thống kê (2011), *Tình hình kinh tế-xã hội bốn tháng đầu năm 2011*, Hà Nội
13. Tổng cục thống kê (2008), *Số liệu thống kê xuất bản năm 2008*, Hà Nội
14. Ngô Trần Ái (2008), *Sổ tay xuất bản và phát hành*, Nhà xuất bản giáo dục, Hà Nội.
15. Bùi Trân Phượng (2010), “Giáo dục ngày nay: Phục hợp và giản dị”, *Thế giới mới*, 871, 54-56
16. Phạm Thị Thanh Tâm (2002), *Đại cương kinh doanh xuất bản phẩm*, Đại học Văn Hóa Hà Nội, Hà Nội
17. Phạm Toàn (2010), “Cần tính đến việc thay đổi hệ thống giáo dục phổ thông”, *Thế giới mới*, 871, 60-61
18. Nguyễn Minh Thuyết (2010), “Mấy vấn đề của giáo dục Việt Nam”, *Thế giới mới*, 871, 49-51
19. Vũ Duy Yên(2010), “Đề nâng cao chất lượng hiệu quả giáo dục”, *Giáo chức Việt Nam*, tháng 4, 8-10
20. Ngoài ra để hoàn thành khóa luận này em còn tham khảo tập bài giảng các môn chuyên ngành như: *Mặt hàng sách giáo dục, nghiên cứu nhu cầu xuất bản phẩm, tuyên truyền quảng cáo xuất bản phẩm, tổ chức tiêu thụ xuất bản phẩm* và hệ thống các website như:
<http://dantri.com.vn/>, <http://www.sach24.vn>, <http://www.nxbgd.vn/>,
<http://mic.gov.vn>, <http://www.moet.gov.vn>,